

SARJAKUVA RAISKAA CLIVE BARKERIN??!

Clive Barker on mies, joka uudisti koko kauhukirjallisuusgenren Veren kirjat - novellikokoelmillaan (kolme ensimmäistä ilmestynyt suomeksi ja neljäs tulossa, oletankin että jokainen sivistynyt ihminen on lukenut ne kaikki). Hän paikkasi lukijoiden eteen veristä mössöä sekä uusia mielikuvituksellisia ideoita - molemmat seikkoja, joihin esimerkiksi Stephen King ei ole koskaan pystynyt. Barkerin suosiota ovat seuranneet lukuisat sarjakuvaversiot.

Clive Barkerin kauhut ovat myös hyvin viisuaalisia, mihin lienee syynä miehen tausta teatterikäsikirjoittajana ja graafikkona. Näin ollen Barkerin siirtyminen niin elokuvien kuin sarjakuvien pariin tuntuu hyvin loogiselta. Loppupuolella Barker on itse jopa ohjannut novellejensa perustuvan *Hellraiserin* sekä *Cabal*-romaanin pohjautuvan *Nightbreedin*, sarjakuvissa hän ei valitettavasti ole vielä ollut näin perusteellisesti mukana, vaikka onkin myös erinomainen kuvittaja. Kaikki tähän mennessä ilmestyneet Clive Barker -sarjisversiot ovat olleet joko hänen novelleistaan muokattuja tai sitten elokuvissa luotuja hahmoja & maailmoita hyödyntäviä. Tänä vuonna pitäisi kuitenkin vihdoinkin alkaa Dark Horse -kustantamolta sarjakuva nimeltään *Primal*, josta ainakin ensimmäinen jakso, *From the Cradle to Grave*,

on Barkerin juuri tätä tarkoitusta varten kirjoittama.

Nykyisessä Clive Barkerin nimeä kantavien sarjakuvajulkaisujen hyökyaallossa sopii hyvin kysyä, onko koko jutussa enää - tai onko sinä koskaan ollutkaan - mitään järkeä? Kustantajien Innokkuuden ymmärtää kyllä hyvin, sillä tämä tavara myy automaattisesti aivan erinomaisesti, joten kysymys pitääkin asettaa, miksi se myy tai antaako se lukijolle mitään? (Ja toisaalta miksi tehdä tällaisia kysymyksiä, kun vastaus lienee suht itsestäänselvä?) Barker-kama myy tietysti siksi, että ainahan nimet ja tutuus myyvät, mikäli ne ovat joskus alunperin laadun tai miellyttävyyden taanneet. Kun ihmiset on kerran saatu koukkuun he halajavat samaa tavaraa yhä lisää, eikä laadustakaan ole enää niin väliä. Tämän huomaa ehkä parhai-

ten *Hellraiser*-lehdessä, joka ilmestyi alunperin neljästi vuodessa tarjoen kiehtovia ja hienosti toteutettuja tuoreita näkyjä *Hellraiser*-mystiikkaan, mutta tulee nykyisin ulos suunnilleen kerran kuussa täynnänsä pelkkiä täytetarinoita (joista yleensä pahimmat liittyvät yli puolet lehdistä täyttävään *Devil's Brigade* "jatkosarjaan"). Enpä usko myynnin silti mihinkään huononneen, päinvastoin. Todellista uutta luovaa ja mielenkiintoista sarjakuva-Barker-kauhua tarjoutuu lukijoiden eteen enää harvoin.

Mitä kaikkea Barker-kamaa on sitten sarjakuvina tullut? Aloitetaanpa vaikka novellien sarjakuvatoteutuksista. Niitähän ilmestyi alunperin kahden jutun annoksina *Eclipsen Tapping the Vein*-julkaisuissa, mutta sittemmin on pääasiassa siirrytty yksittäisiin albumeihin. *Tapping the Veiniä* ehti ilmestyä neljä numeroa

Les Edwards: *Song of Celluloid*.

ja niihin sisältyi novellit *Human Remains*, *Pig Blood Blues* (suom. *Kalma 2/90*), *Skins of the Fathers*, *In the Hills the Cities* (suom. *Kalma 2/90*), *The Midnight Meat Train*, *Space-Goals*, *Holl's Event* ja *The Madonna*. Yleisesti ottaen versioita valvaksi amerikkalainen tapa yrittää ahtaa sarjakuvaan mukaan lähes kaikki tekstit mikä novellissakin on ollut. Tokihan jutut ovat silloin enemmän barkermaisia, mutta niistä tulee myös huomattavan raskasta luettavaa, eikä piirtäjillä ole tilaa irroittaa kuvituksen puolella. Suurin osa sarjoista jäikin polkiksi novellikuvituksiksi, jotka eivät tarjoa alkuperäistekstin lukeneille mitään uutta. Poikkeuksiakin löki oli, sillä jumalattomista tekstimäärästä huolimatta niin **P. Graig Russell** *Human Remains*-sarjakuvaan kuin **John Bolton** *In the Hills the Cities* -juttusaan pystyivät kauniilla tyyliellään tuomaan tarinoihin myös kuvallisia ulottuvuuksia. Russellia voi jopa

sa. *Revelations* kertoo kahdesta pariskunnasta, jotka selvivät elämänsä ja suhteitaan, sekä jakavat saman motellihuoneen. Tämä onnistuu siten, että toinen pariskunta on aaveita, jotka ovat palanneet miettimään, mikä heidän yhteiselonsa johti toisen murhaan ja toisen teoitettyyn. Tähän samaan huoneeseen saittu sitten majoittamaan hurmahenkisen saarnaaja ja tämän loppuunpalanut vaimo. Ja niin ovat kullissit valmiina nelidraamaan, jossa toisiinsa kietoutuvat tuonpuoleinen sekä meidän maailmamme. Barkerin tarina pohtii taitavasti ja kiinnostavasti miestensä alistamien vaimojen asemaa, heidän tunteitaan ja voimaansa sekä uskonnollista luonnon mielipuoisuutta – kauhuakaan löki unohtamatta.

Molemmat edellä mainitut albumit ovat muuten **Steve Nilesin** muokkaamia. Kolmas *Eclipse*-albumi eli *Yattering and Jack* on tätä kirjoitettaessa ilmestynyt vasta kalliina kovakantisena laitoksena, joten on jäänyt ostamatta – *Sarjainto* kun ei sitä suostunut kustantamaan. Joten tutustukaa itse ja päätäkää oliko mistään kotoisin. Mieliäni sopii lähettää *Sarjainfon* toimitukselle. Lisäksi *Eclipse* lupalee jossain tulevaisuudessa sellaisia

Barker-sarjakuvia kuin *Rawhead Rex*, *The Great and Secret Show*, *Dread*, *Age of Desire*, *Life of Death*, *How Spoiler's Bleed*, *Down Satan* ja *Sex, Death and Starshine*.

Toinen Clive Barkerin antaumuksella tarttunut kustantamo on Epic. Sen erikoisalana ovat olleet Barkerin teemoja kehittävätkä lehdet kuten *Hellraiser* ja *Nightbreed*, joskin nyt on käynnistynyt myös romaanin *Weaveworld* muokkaaminen sarjakuvaiksi. Tätä viime mainittua kannattaa välittää kuin ruttoa, sillä vaikka alkuperäinen kirja on aivan erinomainen, on siitä onnistuttu saamaan aikaan uskottoman paskaa tavaraa. Hommassa ei ole jäljellä ptkääkään romaanin kiehtovuudesta tai toimivuudesta, ja **Mike Manley** piirros on kuin huonoimmista mahdollisista tulinajulkaisuista (piti pistää tähän esimerkkejä, mutta kun jopa *Korkkarikin* on tuhat kertaa paremmin piirretty, niin en keksinyt).

Valitettavasti paljon paremmille arvosanoille ei pääse *Nightbreed*-lehtikään. Sen neljä ensimmäistä numeroa käsittivät sarjakuva-version *Nightbreed*-elokuvaista eli juttu toimi vielä ihan mukavasti, varsinkin kun piirtäjänä toimineella **Jim Bakilelläkin** oli jonkin tasoisia kykyjä. Numerosta viisi eteenpäin lehti on kuitenkin kusut pahasti suolenpötköään. **D.G. Chichesterin** juoni on seurannut *Nightbreed*-kohtaloita Midianin tuhoutumisen jälkeen saamatta kuitenkaan aikaan kestäväää tai jännittäväää tarinaa – touhu vain pomppii typeristä kohtauksista toiseen ilman selkeää päämäärää. Lisäksi Chichester on onnistunut läntäämään hahmojen luonteet yksioikoleen ohuiksi ilman Barkermaista viehättävyyttä ja uskottavuutta. Ilmeisesti epätoivoisena yrityksenä saada sarjaan jotain mielenkiintoa on numeroihin 13 – 16 otettu mukaan myös *Rawhead Rex* -önnöhöh... Halpahintainen tempku, joka on alusta pitäen tuomittu epäonnistumaan. Sitäpaitsi tämä *Rawhead Rex* muistuttaa alkuperäistä vielä vähemmän kuin tuo Barkerin vihaamista

TISSUE IS MALLEABLE -- AND THIS TAINTS IT REQUIRES THE SWEET SUFFERING OF STRUCTURE IF IT IS TO ATTAIN VIRTUE

DISMEMBERMENT IS THE ANSWER, THAT MOST DIVINE RITUAL OF DEATH, RENEWAL AND REBIRTH

OR, AT THE VERY LEAST, INCOMPARABLE AGONY

Johnson: Jihad

leffaversiosta tuttu. *Nightbreedin* piirroksista vastaavista tekijöistä ainoastaan parissa numerossa vierailut **Mark Nelson** on saanut aikaan kelvollista jälkeä.

Mojovin kasa Barker-related stuffia on sitten tullut *Hellraiser*-lehdessä (tai ehkä tätä pitäisi kutsua kovien kansien ja kalleuden takia albumisarjaksi) – näitä yli 50-sivuisia paketteja kun on tullut jo yli kymmenen. Sarjan ideahan perustuu tietysti *Hellraiser* elokuvan esittelemiin conobiittoihin sekä rasiaan, jonka avaamalla nuo orgastisen tuskan tuojat kutsutaan paikalle. Toiset kirjoittajat ovat tyytynyt pelaamaan aika tarkkaan leffan antamien osasten pohjalta, kun toiset taas ovat luoneet aivan omat conobiitit ja palapelinsä – tarvittavan kuvion on voinut saada aikaan niin musiikilla kuin portakollakin. Juttujen taso on ollut pitkälti hyvinkin vaihtelevaa, sisältäen niin ehdottomia helmiä kuin surkeita täytopalojakin. Ehkä kaikkein mielenkiintoisimpia ovat olleet lehdissä julkaisuut yksittäiset maalaukset, joissa eri taiteilijoiden luomat visiot ovat saavuttaneet todella omaperäisiä ja mielikuvituksellisia ulottuvuuksia.

Seuraavassa lyhyt ja erittäin nopea läpikäynti *Hellraiser*-lehdistä – tämän läpikäyntiäsi conobiitit odottavat selkäsi takana. Ensimmäinen numero tarjoaa yhden albumisarjan omalaatuisimmista ja mielettömimmistä *Hr*-sarjakuvista eli **Ted McKeeverin** *Dance of the Fetters* – se menee tyylillisesti niin kauas tutusta *Hellraiser*-maailmasta, että siinä todella näkyy McKeeverin oma tinkimätön taiteellinen panos. Myös Suomessakin julkaistu *The Canons of Pain* (*Kalma 1/90*) on erinomainen, samoin kuin **Jan Strnadin** ja **Bernie Wrightsonin** verisen ilkeä *The Warm Red*. Kakkosnumeron voi sanoa olevan täynnä suht kiehtovia juttuja.

joita yhdistää ainoastaan kokonaisuuden laeja skaalia. Kolmosalbumin ohdon helmi on **Peter Akinsin** tehokkaan karmasevasti käsikirjoittama sekä **Dave Dormanin** ja **Lurene Hainesin** uskottoman kauniisti ja näyttävästi maalama *Songs of Metal and Flesh*. Tästä aivan syöksyy ulos conobiitien kutsumiseen johtava ahdistus sekä porukkaa palasiksi repivät koukkujutut.

Numero neljä on jälleen kakkosen tapainen aika mielenkiintoinen pakkaus, mutta vitonen heittää oteemme ensimmäisen todella huonon *Hellraiser*-tarinan. **Ron Wolfen** käsikirjoittama ja **Dan Spiegelin** piirtämä *Glitter and Go* on raivostuttavan heikkojuoninen ja ala-arvoisen huonon näköinen. Hyväntäköisyyttä numerossa tarjoaa Mark Nelsonin *Mazes of the Mind*, joka on jopa parempaa kuin miehen *Alters*-piirräntä.

Albumit 6 ja 7 ovat pääasiassa tyhmiä ja nopeasti kokoon kyhätyn näköisiä; pahimmat jutut ovat kutosen *The Trainer* ja seisakan *The Devil's Brigade* 1. Plussan puolelle jäävät vain **Erik Saltgaberin** ja **Joe Barruson** lyhyen hauska machoilu *Tunnel of Love* (6) sekä **Nicholas Vincen** ja **John Boltonin** uskonnollinen ja kaunis *Demons to Some*, *Angels to Others* (7). Kahdeksikonkin voisi unohtaa, ellei siinä olisi taitavan koskettava ja pelottavan realistinen rotusorto-sarjis nimeltään *Inside the Laager*. Tämä **Larry Wachowskin** kirjoittama ja **Joe Barruson** maalaama juttu ei kyllä tunnuta mitenkään liittyvän *Hellraiser*-tematiikkaan, ellei muukaan lasketa yhtä – selvästi myöhemmin piirretty – sivua.

Kolme viimeisintä tällä hetkellä ilmestynyttä numeroa eli 9 – 11 ovatkin sitten kokonaisuudessaan alkamoista sooppaa. Kun *Devil's Brigade* vie aina vähintään puolet lehdestä ei li-

laakaan paljon muulle jää. Ja tämä *Devil's Brigade* on aivan ihmeellinen sekasotku. Siihen on yhdistetty ihan muita tarkoituksia varten tehtyjä jaksosia sekä tavaraa, joka on aivan kuin tavanomaista Marvel-mössöä – Clive Barkerin kanssa koko jutulla ei ole yhtään mitään tekemistä. Numeroiden ainoat valopiikut ovat **Joe Barruson** (10), **Mike McManonin** (10) ja **Derek Yanigerin** (11) hyvät piirrosajajat, muuten typerissä sarjakuvissa.

Ja ikäänkuin *Epic*lle eivät olisi *Nightbreed* ja *Hellraiser* -lehdet riittäneet piti heidän normaalin supersankariryhtymän lisäksi myös erillisjulkaisu, jossa nämä kaksi rotua ottavat yhteen. Näin syntyi kaksiosainen "Hellraiser versus Nightbreed", *Jihad*. Uskottoman sekollavasta ja vain paikoin toimivasta juonesta vastaa jälleen D.G. Chichester. **Paul Johnsonin** piirros on sen sijaan pääosin upeaa katsottavaa, joskaan sekään ei ole selvyydellä pilattu. *Epic* lupaa muuten vielä lisäksi Barker aiheisia julkaisuja, ainakin lehdessä nimeltään *Harrowers*. Siinä sitä sitten riittää pikkupojille markan kulkotta ja Barker faneille itkun aiheita.

Jos nyt sarjakuva-Barkeria on ihan pakko olla olemassa tai lukea, niin *Eclipse* takaa kyllä *Epic*lle paremman laadun – mutta ainakin minä tyydyn tästä lähin vain aitoon ja alkuperäiseen Clive Barker -tekstiin.

Toni Jerman

"Synkkään elämä on, muttei kuolemassakaan ole hurraamista"

(Sauli Pesonen, Kaleva)

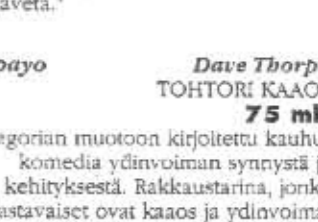
"KAIKKIA KOLMEA LIKEN VUODEN 1991 LOPULLA JULKAISEMAA SARJAKUVA-ALBUMIA LEIMAA SYNKKYYDEN TEEMA: LIEVIMMILLÄN SE ON ALAKULO, VAHVIMMILLAAN TÄYTTÄ LOHDUTTOMUUTTA."

(Samainen Pesonen Pystyestä, Paringauksista ja Milleristä)

"HURJAT SARJAKUVAUUTUUKSET KESTÄVÄT VERTAILUN MINKÄ TAHANSA TAITEENLAJIN HUIPPUTUOTTEISIIN. KULTURELLIN EUROSARJAKUVAN ON ARVELTU VOIVAN PAKSUSTI, VAIKKA AMERIKKALAINEN "SAASTA" VIRTAAKIN JOKA RAOSTA. LIKEN UUTUUKSIIN KUULUVAT ALBUMIT KERTOAVAT, ETTÄ NÄIN TODELLAKIN ON."

(Kari Salminen, Aamulehti)

LIKE

Kysy LIKE-sarjakuvia kaikkialta. Etenkin kirjakaupoista ja sarjakuvadivareista.